

PRAVILNIK

O SADRŽINI PROJEKATA REMEDIJACIJE I REKULTIVACIJE

(*"Sl. glasnik RS", br. 35/2019*)

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se sadržina projekata remedijacije i rekultivacije zemljišta.

Član 2

Projekat remedijacije i rekultivacije sadrži:

- 1) podatke o nosiocu izrade projekta;
- 2) podatke o vlasniku ili korisniku zemljišta;
- 3) opis delatnosti koju na lokaciji vrši vlasnik ili korisnik zemljišta;
- 4) opis zagađene, odnosno degradirane lokacije;
- 5) podatke o stanju životne sredine na lokaciji i širem okruženju pre zagađenja, odnosno degradacije zemljišta;
- 6) prikaz okolnosti koje su dovele do zagađenja, odnosno degradacije zemljišta;
- 7) podatke o ispitivanju stanja i kvaliteta zagađenog, odnosno degradiranog zemljišta, sa rezultatima i stručnom ocenom;
- 8) količine i koncentracije opasnih materija na lokaciji i njihov uticaj na životnu sredinu;
- 9) projektni zadatak i projektno rešenje remedijacije i rekultivacije, sa merama i aktivnostima razrađenim po prioritetima, prikazom alternativa koje su razmatrane i dinamičkim planom za sprovođenje remedijacije i rekultivacije;
- 10) planirane mere za stručni nadzor;
- 11) planirane interne mere kontrole koje uključuju i program monitoringa kako bi se pratio tok remedijacije i rekultivacije, odnosno smanjenje rizika po ljudsko zdravlje i životnu sredinu.

Bliža sadržina projekata remedijacije i rekultivacije data je u Prilogu - Sadržina projekata remedijacije i rekultivacije, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Član 3

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Prilog

SADRŽINA PROJEKATA REMEDIJACIJE I REKULTIVACIJE

Podaci o nosiocu izrade projekta:

1. ime i prezime, adresa, telefon, faks, elektronska adresa osobe za kontakt;
2. poslovno ime nosioca izrade projekta;
3. podaci o registraciji, šifra delatnosti, matični broj i PIB;
4. adresa sedišta nosioca izrade projekta;
5. ime i prezime, adresa, telefon, faks, elektronska adresa odgovornog lica;
6. dokaz da lica koja izrađuju projekat poseduju odgovarajuće licence za obavljanje poslova projektovanja.

Podaci o vlasniku ili korisniku zemljišta:

1. poslovno ime, a za fizičko lice ime i prezime, adresa, telefon, faks, elektronska adresa osobe za kontakt;
2. podaci o registraciji, šifra delatnosti, matični broj i PIB.

Opis delatnosti koju na lokaciji vrši vlasnik ili korisnik zemljišta:

1. opis delatnosti i aktivnosti koje se obavljaju na lokaciji;
2. vreme kada je delatnost započeta, a ukoliko se više ne obavlja, potrebno je navesti godinu prestanka delatnosti;
3. opis i period obavljanja prethodnih delatnosti na lokaciji.

Opis zagađene, odnosno degradirane lokacije:

Opis zagađene, odnosno degradirane lokacije na kojoj se planira izvođenje projekta sadrži naročito:

1. geografski položaj lokacije (makro i mikrolokacija) i kopiju plana katastarskih parcela na kojima se planira izvođenje projekta (sa ucrtanim rasporedom svih objekata);
2. klimatske karakteristike područja;
3. podatke o površini i nameni lokacije;
4. prikaz pedoloških, geomorfoloških, geomehaničkih, hidrografskih, hidrogeoloških i seizmoloških karakteristika terena;
5. podatke o izvoru vode (udaljenost, kapacitet, ugroženost, zone sanitarne zaštite) sa osnovnim hidrološkim karakteristikama;
6. opis flore i faune, prirodnih dobara posebne vrednosti (zaštićenih), retkih i ugroženih biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa sa uslovima zaštite prirode i mišljenjem o ispunjenosti uslova zaštite prirode izdato od nadležnog zavoda za zaštitu prirode;
7. pregled osnovnih karakteristika pejzaža;
8. pregled nepokretnih kulturnih dobara;
9. podatke o naseljenosti, koncentraciji stanovništva i demografskim karakteristikama.

Za industrijska postrojenja i druga pravna lica koja rade sa opasnim i štetnim materijama i otpadom dostavljaju se podaci o:

1. količinama i vrstama opasnih i štetnih materija na kompleksu;
2. mestu i načinu skladištenja opasnih i štetnih materija i otpada;
3. usvojenim procedurama i standardima iz oblasti zaštite životne sredine (upravljanje hemikalijama, upravljanje otpadom, zaštita od hemijskog udesa);
4. registrovanom zagađenju i udesima na kompleksu u prethodnom periodu;
5. rezultatima redovnog monitoringa kojim su se pratili uticaji na okolinu.

Podaci o stanju životne sredine na lokaciji i širem okruženju pre zagađenja, odnosno degradacije zemljišta:

Stanje životne sredine i šireg okruženja lokacije pre kontaminacije, sadrži i rezultate ispitivanja životne sredine sa protumačenim rezultatima i stručnom ocenom, ukoliko je ono sprovedeno na predmetnoj lokaciji ili neposrednom širem okruženju. Rezultati ispitivanja iz prethodnog perioda se mogu koristiti za procenu stanja životne sredine pre nastalog zagađenja i za poređenje sa rezultatima dobijenim nakon nastanka istog.

Prikaz okolnosti koje su dovele do zagađenja, odnosno degradacije zemljišta:

1. opis aktivnosti ili događaja koji su doveli do zagađenja, odnosno degradacije zemljišta;
2. vrsta i količina ispuštenih zagađujućih materija i prikaz njihovih toksikoloških i ekotoksikoloških karakteristika;
3. prikaz do sada preduzetih mera za zaustavljanje i dalje širenje zagađenja, odnosno degradacije zemljišta;
4. prikaz do sada nastalih posledica zagađenja, odnosno degradacije zemljišta po životnu sredinu, zdravlje ljudi, materijalna i kulturna dobra, privredne i druge aktivnosti u zoni uticaja.

Podaci o ispitivanju stanja i kvaliteta zagađenog, odnosno degradiranog zemljišta, sa rezultatima i stručnom ocenom:

1. rezultati ispitivanja zemljišta od strane laboratorije koja poseduje akt izdat u skladu sa propisima kojim se uređuje oblast akreditacije;
2. rezultati ispitivanja podzemnih voda od strane laboratorije koja poseduje akt izdat u skladu sa propisima kojim se uređuje oblast akreditacije, ukoliko su rađena;
3. rezultati dodatnih ispitivanja zemljišta radi utvrđivanja stepena zagađenosti zemljišta, ukoliko su rađena;
4. konstatacija znakova koji mogu ukazati na vidljive posledice zagađenja, odnosno degradacije zemljišta;
5. zapremina zemljišta i/ili vodonosnog sloja zahvaćena zagađenjem, a u slučaju degradiradacije površina degradiranog zemljišta;
6. stručna ocena stanja i kvaliteta zemljišta, sa protumačenim rezultatima izvršenih ispitivanja, koja je izrađena od strane stručnog lica iz oblasti nauke o zemljištu;
7. šematski prikaz očiglednog ili pretpostavljenog rasprostiranja zagađujućih materija (kontaminacije), unet u odgovarajuću kartu, kopiju plana ili skicu napravljenu rukom ili računarom;
8. položaj i udaljenost osetljivih objekata i sadržaja, sa šematskim prikazom na karti;
9. procena mogućeg uticaja na osetljive objekte i sadržaje.

Od osetljivih objekata i sadržaja potrebno je posebno izdvojiti i obraditi položaj, udaljenost i moguće uticaje na:

1. izvorišta objekata za snabdevanje vodom za piće;
2. stambena i druga područja u kojima borave ljudi;

3. zaštićena prirodna i kulturna dobra;

4. otvorene vodotoke;

5. infrastrukturne objekte.

Količine i koncentracije opasnih materija na lokaciji i njihov uticaj na životnu sredinu:

Potrebno je prikazati na pregledan način sve opasne materije koje se nalaze na lokaciji, navesti maksimalne količine opasnih materija koje su prisutne ili mogu biti prisutne, hemijski naziv i CAS broj u skladu sa Pravilnikom o Spisku klasifikovanih supstanci ("Službeni glasnik RS", broj 19/19).

Potrebno je prikazati osobine opasnih materija, odnosno izdvojiti bitne karakteristike sa stanovišta mogućih posledica po život i zdravlje ljudi i životnu sredinu: fizičke i hemijske osobine, otrovnost, eko-toksičnost, koncentracije koje su određene kao granične vrednosti emisije u vazduhu, nivo zagađujućih materija u medijumima životne sredine, zapaljivost, korozivnost, termička i hemijska postojanost.

Projektni zadatak i projektno rešenje remedijacije i rekultivacije, sa merama i aktivnostima razrađenim po prioritetima, prikazom alternativa koje su razmatrane i dinamičkim planom za sprovođenje remedijacije i rekultivacije:

1. prikaz projektnog zadatka i predloženog rešenja remedijacije i/ili rekultivacije;

2. poređenje varijanti u pogledu remedijacionih i rekultivacionih postupaka i prikaz razloga za izbor predloženog rešenja;

3. opis mera planiranih za zaustavljanje zagađenja i dalju degradaciju zemljišta;

4. opis planiranih aktivnosti u okviru remedijacionog postupka (fizički, hemijski ili biološki postupak ili kombinacija tehnologija remedijacije), odnosno njihove tehnološke i druge karakteristike;

5. opis planiranih aktivnosti u okviru rekultivacionog postupka;

6. prikaz tehnologije tretiranja (prerada, reciklaža, odlaganje i sl.) svih vrsta otpadnih materija;

7. prikaz uticaja na životnu sredinu izabranog projekta;

8. način postupanja sa otpadom nastalim kao posledica zagađenja i primenjene mere remedijacije i rekultivacije;

9. nivo tretiranja zemljišta (neopasan ili inertan otpad) i mesto odlaganja, ukoliko je planirano iskopavanje i odnošenje zemljišta;

10. definisanje rokova za sprovođenje pojedinačnih faza i kompletnog projekta;

11. mere zaštite životne sredine koje će se preduzeti tokom sprovođenja projekta;

12. grafičke priloge;

13. predmer i predračun radova.

Planirane mere za stručni nadzor:

Potrebno je dostaviti podatke o licu koje će vršiti stručan nadzor u toku sprovođenja aktivnosti planiranih projektom, načinu vršenja stručnog nadzora i odgovarajuće licence za lica koja će vršiti stručan nadzor.

Planirane interne mere kontrole koje uključuju i program monitoringa kako bi se pratio tok remedijacije i rekultivacije, odnosno smanjenje rizika po ljudsko zdravlje i životnu sredinu:

1. program praćenja stanja i kvaliteta zemljišta, i po potrebi ostalih medijuma životne sredine tokom sprovođenja projekta, kako bi se pratila uspešnost planiranih mera i aktivnosti;

2. prikaz kriterijuma za procenu uspešnosti sprovedenih postupaka remedijacije i rekultivacije zemljišta;

3. program praćenja stanja i kvaliteta zemljišta, i po potrebi ostalih medijuma životne sredine, nakon završetka projekta (parametri koji će se pratiti, učestalost ispitivanja i dr.).